

[https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/8168B61E8B9B8875C225811D0024C4D3?OpenDocument&year=2017&month=05&](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/8168B61E8B9B8875C225811D0024C4D3?OpenDocument&year=2017&month=05&) (дата звернення 30.03.2024)

2. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text> (дата звернення 13.03.2024)

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) від 01 січня 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення 15.03.2024)

4. Постанова КЦС ВС від 18 травня 2022 року у справі N 428/11673/19 URL: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=104635313&red=100003c2ce32df8619df1915f48b9a84b82137&d=5> (дата звернення 30.03.2024)

5. Судова справа Європейського суду з прав людини «Ілашку та інші проти Молдови та Росії» URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-109229>. (дата звернення 30.03.2024)

6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 30.03.2024)

7. International Court of Justice, Judgment of 27 June 1986, CASE CONCERNING MILITARY AND PARAMILITARY ACTIVITIES IN AND AGAINST NICARAGUA (NICARAGUA v. UNITED STATES OF AMERICA) URL: <https://www.icj-cij.org/case/70> (дата звернення 30.03.2024)

Вац О. І.

проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної діяльності,
асистент кафедри права та європейської інтеграції
Державний біотехнологічний університет

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВА НА ПРАЦЮ В УМОВАХ ПРИВАТНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Право на працю є одним із фундаментальних прав людини, яке гарантується Конституцією більшості країн світу, включаючи і Україну. Однак, забезпечення цього права в умовах приватно-правових відносин може стикатися з численними проблемами, які потребують уваги та вирішення з боку законодавства та правоохоронних органів.

Приватно-правові відносини у сфері праці - це взаємини між роботодавцями та працівниками, що ґрунтуються на принципах приватного права. У цих відносинах регулюються умови праці, взаємовідносини між сторонами укладених трудових угод, а також права та обов'язки кожної зі сторін. Приватно-правові відносини у сфері праці виникають на основі угод

між роботодавцями та працівниками та підлягають захисту згідно з відповідними нормами законодавства.

Правове регулювання приватно-правових відносин у сфері праці базується на комплексі законів та інших нормативно-правових актів, які визначають права та обов'язки сторін, порядок укладення та виконання трудових угод, а також механізми врегулювання трудових спорів.

Аналіз основних нормативно-правових актів, які регулюють права працівників у приватному секторі, може включати огляд законів, кодексів, регулятивних актів та інших правових норм, що визначають правовий статус працівників та їхні права. У багатьох країнах, таких як Україна, це:

1. Трудовий кодекс. Це основний закон, який встановлює загальні принципи та права працівників у приватному секторі, включаючи умови праці, оплату праці, відпустки, робочий час, умови звільнення тощо.
2. Закон про соціальне страхування. Цей закон визначає систему соціального захисту для працівників, таку як пенсії, медичне страхування, страхування в разі безробіття тощо.
3. Закон про колективні договори та угоди. Цей закон встановлює процедури укладання колективних договорів між роботодавцями та профспілками, які можуть впливати на умови праці.
4. Закон про охорону праці. Цей закон встановлює стандарти безпеки та охорони здоров'я на робочому місці для захисту працівників від травм та професійних захворювань.
5. Закон про заборону дискримінації на робочому місці. Цей закон забороняють дискримінацію за такими ознаками, як раса, стать, вік, інвалідність, сексуальна орієнтація тощо

Проблеми правового захисту права на працю в умовах приватно-правових відносин:

1. **Недотримання працівниками своїх прав**: Умови праці, зокрема в приватних підприємствах, часто характеризуються недостатньою охороною прав та інтересів працівників. Це може включати порушення прав на безпечні умови праці, належну оплату праці, відпустки тощо.

2. **Відсутність ефективного контролю**: Завдяки різноманітним факторам, включаючи корупцію та недостатні ресурси органів державного контролю, контроль за додержанням законодавства про працю у приватних підприємствах може бути недостатньо ефективним.

3. **Недостатнє регулювання умов праці**: Законодавство про працю може бути недостатньо або неадекватно регульованим, що призводить до невизначеності або нечіткості норм, що регулюють трудові відносини.

4. **Недостатня відповідальність за порушення прав працівників**: У разі порушення прав працівників, відповідальність перед ними часто несе дуже мало, або ж вона зовсім відсутня.

Перспективи розвитку правового захисту права на працю:

1. **Удосконалення законодавства**: Необхідно постійно вдосконалювати законодавство про працю з метою забезпечення більшої захищеності прав працівників та зменшення можливостей для їхньої експлуатації.

2. **Підвищення ролі державного контролю**: Державні органи контролю повинні мати достатні ресурси та повноваження для ефективного контролю за додержанням законодавства про працю у всіх сферах економіки.

3. **Збільшення свідомості працівників**: Важливо проводити освітню роботу серед працівників щодо їхніх прав та можливостей захисту у разі їх порушення.

4. **Розвиток альтернативних механізмів розв'язання спорів**: Наприклад, розвиток медіації та арбітражу для вирішення трудових спорів

може сприяти швидкому та ефективному вирішенню конфліктів між працівниками та роботодавцями.

Загалом, правовий захист права на працю в умовах приватно-правових відносин в Україні є актуальною та складною проблемою, яка вимагає комплексного підходу та постійного вдосконалення законодавства та практики його застосування з метою забезпечення справедливих та безпечних умов праці для всіх громадян.

Список використаних джерел:

1. Кодекс законів про працю України: Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
2. Загальна декларація прав людини: прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
3. Василь Бонтлаб. Право на судовий захист трудових прав: науково-теоретичний аспект. Підприємництво, господарство і право. № 9. 2018 с. 68–73

Ващук Я. С.

аспірант

Західноукраїнський національний університет

e-mail: yaroslavashuk@gmail.com

ПОРЯДОК ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ВНАСЛІДОК ДТП

Кількість автомобілів на дорогах нашої країни постійно зростає, що, в свою чергу, підвищує ризики до дорожньо-транспортних пригод (ДТП). Жоден водій не застрахований від ДТП. Причиною ДТП може стати несправність автомобіля, погодні умови тощо.

Щороку збільшується кількість автопригод на дорогах і це стає все більш актуальною проблемою у нашій державі, адже дана ситуація зумовлюється тим, що з одного боку щороку кількість транспортних засобів ввозиться до нашої держави все в більшій і більшій кількості а з іншого боку є велика кількість водіїв із недостатньо високим рівнем підготовки та